

Verslag

Onderwerp: Omgevingswerkgroep Nieuw Bergen

Plaats/datum bespreking: Nieuw Bergen, 10-04-2017

Voorzitter: Astrid Stokman en Sjoerd Haitsma

1. Inleiding

Astrid Stokman, omgevingsmanager Waterschap Limburg, opent om 19:00 uur de bijeenkomst en heet iedereen welkom. Naast Astrid zijn aanwezig: Sjoerd Haitsma, Leon van Ruiten en Ruben Vlot (allen vanuit het Ingenieursbureau dat door het waterschap is ingehuurd voor de dijkversterking- en verlegging).

2. Terugblik

Waterschap Limburg is in het voorjaar van 2016 gestart met de aanpak van de dijken van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het gaat om 15 dijktrajecten in 6 gemeenten in Noord en Midden Limburg. De dijkversterkings- en dijkverleggingsprojecten uit het HWBP verlopen in drie fasen: de verkenning, planuitwerking en realisatie. Het programma bevindt zich nu in de verkenningfase waarbij ruimte is voor expertise en input vanuit de omgeving. Dat gebeurt op verschillende manieren: omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers en informatiebijeenkomsten. In een omgevingswerkgroep worden per dijktraject 10-30 deelnemers meegenomen in het proces, de voortgang, de dilemma's en keuzes van het betreffende dijktraject. In een ontwerpatelier staat de techniek meer centraal en praten 5-10 direct belanghebbenden mee over oplossingsrichtingen en specifieke ontwerpvraagstukken van een deel van het dijktraject, bijvoorbeeld de inpassing van de dijk in een straat. Tijdens de informatiebijeenkomsten wordt de informatie uit de omgevingswerkgroep en ontwerpateliers breed gedeeld met alle belangstellenden.

De komende maanden ligt de focus op het gezamenlijk uitwerken van een aantal vraagstukken en ontwerpen. Op zo'n manier dat het stuurgroep een besluit kan nemen over het voorkeursalternatief. De stuurgroep brengt advies uit aan Waterschap Limburg. Het waterschap is bevoegd gezag en neemt het formele besluit, in de vorm van een projectplan Waterwet. Daarnaast moet de provincie een goedkeuringsbesluit nemen en moet de gemeente haar bestemmingsplan wijzigen en vergunningen verlenen.

3. Omgevingswerkgroep

De omgevingswerkgroep is een overlegkader waarin de omgeving en het waterschap (en andere partijen) elkaar ontmoeten en constructief samenwerken t.a.v. dit project. De omgevingswerkgroep heeft een klankbordfunctie en is vooral informerend en meningsvormend van karakter. Er is geen zekerheid dat we dat met elkaar tot een breed gedragen voorkeursalternatief komen, maar dat is wel de inzet. We willen een gezamenlijk beeld ontwikkelen, maar de beste oplossing voor de een hoeft natuurlijk niet de beste oplossing te zijn voor de ander. 'Samen' houdt in dat de kennis die men bezit deelt met elkaar, zodat die informatie meegenomen kan worden om tot een gedragen besluit te komen. We proberen dit een cyclisch proces te laten zijn.

Opmerkingen:

- Als dit een soort belangengroep wordt, dan moet de dorpsraad ook voldoende vertegenwoordigd zijn.
- Is er ook iemand van Rijkswaterstaat (RWS) uitgenodigd? Wellicht niet onbelangrijk dat zij hier ook bij aanwezig zijn. Het zou zonde zijn als ze er achteraf pas bij betrokken worden. RWS heeft op dit moment onvoldoende capaciteit om bij alle omgevingswerkgroepen aan te schuiven, maar is zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau nauw betrokken bij de planvorming.

4. Toelichting nieuwe normering

Astrid geeft een toelichting op de nieuwe normering. Naar aanleiding daarvan komen de volgende vragen aan bod:

- Moeten over 20 jaar de dijken bij Nieuw Bergen weer worden versterkt?
Werken aan een dijk is nooit klaar. We projecteren nu dat ze voor 50 jaar klaar zijn. Maar we weten nooit hoe de natuur en het klimaat reageert. Het wordt ontworpen met de huidige kennis van zaken. We ontwerpen de dijk nu zo dat deze (met de kennis van nu) pas over 50 jaar weer onder de signaleringswaarde komt.
- Kan een dijk overal willekeurig worden neergelegd?
De ondergrond is voor een dijk heel belangrijk, qua grondslag, maar ook wat betreft grondwater, kabels/leidingen etc. Dit is men name vanuit technisch oogpunt. Ook vanuit omgevingsoogpunt kan het bepalend zijn. Daarnaast wordt er flora- en faunaonderzoek gedaan. De effecten op natuur worden reeds onderzocht, maar zullen in een later stadium uitgebreider aan bod komen.
- Er is sprake van een breuklijn die loopt in de omgeving van Nieuw Bergen. Heeft dat nog invloed?
Er is niets bekend over een breuklijn, maar dat is wel iets om uit te zoeken.

5. Toelichting oplossingsrichtingen dijktraject

Eén van de mogelijke oplossingen is een versterking van het huidige tracé. Langs de Maas zijn noodlijken gelegd, die vooral snel aangelegd moesten worden na de overstroming in 1995. Als we er nu nog eens over nadenken, dan zijn er wellicht andere mogelijkheden, die ook zijn aangegeven op de kaart. Een daarvan is het ophogen van de rijksweg (N271). Het ophogen van de rijksweg heeft ook

zo zijn nadelen. Een ander alternatief is om een nieuwe dijk langs de oude steilrand te leggen. Naar aanleiding van de toelichting op de oplossingsrichtingen komen de volgende punten naar voren.

Algemeen

- Zorg voor het volgende overleg voor een legenda op de kaart,
- Het alternatief over de steilrand heeft de voorkeur van de aanwezige bewoners.

Dijksectie 1

- Vraag: Hoe zou een dijk langs de parallelweg gerealiseerd moeten worden? Er grenzen woningen met hun voordeur aan die weg.

Antwoord: Het is goed dat dat nu naar voren komt, zodat we daar in meer detail naar kunnen gaan kijken.

- Een belangrijke afweging voor het waterschap zou moeten zijn om te onderzoeken wat de landschappelijke (ondergrond en bovengronds) waarden zijn.

- Een traject langs de rijksweg wordt als onmogelijk gezien, en kan wel geschrapt worden. In 1995 is het al zo gepland, maar omdat er geen geld voor was is de dijk hier toen niet verder gelegd.

- Vraag: Is een dijk langs de steilrand mogelijk? Daarmee pak je ruimte van de rivier af, en dat vindt Rijkswaterstaat niet goed.

Antwoord: Hierover vindt op programmaniveau overleg plaats met Rijkswaterstaat.

- Vraag: Deze kwestie gaat over het beschermen van Nieuw Bergen. In dat geval is het toch logisch om de dijk verder zuidelijk door te trekken (gele en oranje lijn) langs de Bergsche Heide. In dat geval worden veel meer woningen beschermd.

Antwoord: Het is niet wettelijk verplicht om huizen die al buitendijks liggen te beschermen. Voor de locaties waar dit speelt, wordt een kosten-batenanalyse gemaakt.

- Vraag: Hoe zit het met Parallelweg 2 en 4 die buitendijks komen te liggen? Is er een maatregel om huizen uit te kopen?

Antwoord: Dat kunnen we nu nog niet zeggen. Als later blijkt dat het voorkeursalternatief dwars door een aantal huizen gaat, wordt de afweging gemaakt of deze huizen opgekocht kunnen worden.

- Vraag: Gaat het om een dijk langs de parallelweg of er op?

Antwoord: dat is nog om uit te zoeken. Het zou ook een mogelijkheid kunnen zijn om de dijk achter de huizen langs aan de rivierkant van de parallelweg te leggen. Dat betekent wel wat voor het uitzicht daar ter plekke

- Opmerking: Woningen langs de parallelweg liggen nog geen 10 meter van de weg af. Mocht de weg verhoogd worden, dan kom je bij mensen op het erf. Ook liggen er kabels en leidingen.

Dijksectie 2 en 3

- Vraag: Wordt de duiker (bij de kruising van de beek met de dijk) met hoogwater afgesloten?

Antwoord: Ja, in tegenstelling tot in 1995. En dat is precies de reden waarom een opening in de dijk een zwakke plek is. Er is menselijk ingrijpen voor nodig om er voor te zorgen dat de dijk gedicht wordt in geval van hoogwater.

Dijksectie 4

- Verzoek: Bewoner uit Heukelom heeft graag dat dit gebied ook binnendijks komt te liggen. In 1993 en 1995 is er met veel inzet gelukt om Heukelom droog te houden. De gebouwen rondom de weg liggen lager, dus met de bestaande dijk bestaat de kans op wateroverlast.

- Vraag: Hoe kan de N271 als dijk gebruikt gaan worden? Daar is toch geen ruimte voor in verband met de huizen die er pal langs liggen? De dijk moet versterkt worden, en er is altijd maatwerk mogelijk. Op sommige plaatsen is het wel mogelijk, en op de plaatsen waar het niet mogelijk lijkt zou het verder onderzocht moeten worden wat de mogelijkheden kunnen zijn.

6. Afsluiting, evaluatie en rondvraag

Vooruitblik

De eerste ontwerploop hopen we voor de zomer afgerond te hebben. De volgende ontwerploop staat voor na de zomer gepland. De verwachting is dat een tweede ontwerploop nodig is voor Nieuw Bergen. Deze omgevingswerkgroep is deel van de ontwerploop. Bij een volgende sessie hopen wij wat meer hoogtecijfers, dwarsdoorsneden, etc. te hebben. De volgende omgevingswerkgroep wordt ingepland op woensdag 12 juli 2017.

Evaluatie

- Zorg er de volgende keer voor dat de hoogtes bekend zijn, van zowel de huidige situatie als de nieuwe dijk. Daarvoor kan bijvoorbeeld de I-viewer worden ingezet.
- Ook is het waardevol om de volgende keer meer dwarsdoorsneden te hebben, dat geeft een beter beeld van de impact.
- Voor de begrijpelijkheid van de tekeningen zou het helpen om ze weer te geven op een ondergrond met straten en huizen. Meer detail op kaart.
- Verstuur een kopie van de oplossingskaart naar iedere deelnemer (actie Sjoerd).
- Het zou wel goed zijn om volgende keer wat completer te zijn met mensen van de Rijksweg en de Lindenlaan.
- De hoop is dat Heukelom niet vergeten wordt, en dat daar wel intensief op ingespeeld wordt.
- Tenslotte nog een uitnodiging om eens langs te komen: "Kom gerust eens kijken, want dat werkt wel goed om het met eigen ogen te zien. Van harte welkom, de koffie staat klaar."

ACTIELIJST

Nr. Actie -> Wie -> Wanneer

1701-01 Zorg overbrengen over afwezigheid Rijkswaterstaat -> Astrid Stokman -> Mei 2017

1701-02 Uitzoeken of er een breuklijn is bij Nieuw Bergen en zo ja, of deze invloed heeft op de dijkversterking -> Sjoerd Haitsma -> Juni 2017

1701-03 Legenda aanbrengen op kaarten die in omgevingswerkgroep worden gebruikt -> Sjoerd Haitsma -> Juli 2017

1701-04 Aandachtspunten (inpassing op Parallelweg, inpassing op zuidelijk deel Rijksweg, inpassing bij Heukelom, inpassing zorgboerderij, steenfabriek) meenemen in planvorming -> Sjoerd Haitsma -> Mei 2017

1701-05 Inplannen 2e omgevingswerkgroep op woensdag 12 juli (locatie regelen, uitnodigingen ook naar nieuwe deelnemers Rijksweg en Lindenlaan); verslag en presentatie van vanavond en de oplossingenkaart opsturen -> Sjoerd Haitsma -> Mei 2017

1701-06 In volgende omgevingswerkgroep: hoogtes op elk deel van dijktraject bekend maken, meer dwarsprofielen laten zien, ondergrondkaart met meer details gebruiken -> Sjoerd Haitsma -> Juli 2017

1701-07 Veldbezoek samen met bewoners inplannen, eventueel voorafgaand aan omgevingswerkgroep -> Sjoerd Haitsma -> Juli 2017

1701-08 Namen aandragen voor nieuwe deelnemers aan omgevingswerkgroep, met name wonend op Rijksweg en Lindenlaan -> bewoner -> Mei 2017